

Η ανεξικακία στην αγία Γραφή.

Ιερομόναχος Ιουστίνος.

Η ανεξικακία αποτελεί χαρακτηριστική θεία αρετή. Η αποκορύφωσή της εκφράσθηκε στο λόγο του Εσταυρωμένου: «Πάτερ, άφες αυτοίς· ου γαρ οίδασι τι ποιούσι» (Λουκ. 23.34).

Αυτή την Εσταυρωμένη ανεξικακία ας αναφέρουμε πώς τη μετέφεραν στις δικές τους συνθήκες ελάχιστοι δειγματοληπτικά από τους παμπληθείς μιμητές της κατά την ευαγγελική και προ-ευαγγελική περίοδο.

Ο άγγελος που ευαγγελίσθηκε στις μυροφόρες το πασίχαρο μήνυμα της Αναστάσεως του Σωτήρα παράγγειλε: «Υπάγετε, είπατε τοις μαθηταίς αυτού και τω Πέτρω ότι προάγει υμάς εις την Γαλιλαίαν· εκεί αυτόν όψεσθε» (Μάρκ. 16.7).

Παρατηρούμε εδώ ότι ο ουράνιος διαγγελέας δεν μνησικακεί κατά του Πέτρου, που είχε αρνηθεί τον Χριστό (Λουκ. 22.61-62). Δεν τον ξεχωρίζει από τον χορό των αποστόλων.

Λίγο καιρό αργότερα ο αρχιδιάκονος και πρωτομάρτυς του Χριστού Στέφανος έπεφτε νεκρός κάτω από τη βροχή του λιθοβολισμού. Πρόλαβε όμως να προσευχηθεί. Προσευχήθηκε μάλιστα επαναλαμβάνοντας περίπου την αντίστοιχη προσευχή του Εσταυρωμένου. Δεήθηκε «Κύριε, μη στήσης αυτοίς την αμαρτίαν ταύτην» (Πρ. 7.60).

«Καθέναν που όχι μόνο δεν μας αγαπάει και δεν μας τιμάει, αλλά ενίοτε και μας εχθρεύεται και μας προξενεί πειρασμούς και κακώσεις, πρέπει περισσότερο να τον αγαπάμε και να τον ελεούμε κατά την προσταγή τού Θεού... γιατί μάλλον τον εαυτό του αδικεί, ενώ εμάς μας ωφελεί τα μέγιστα [πρβλ. Χρυσοστόμου, Υπόμνημα εις τον Ιωάννην, 71.3]».

* * *

Παράδειγμα ανεξικακίας της Παλαιάς Διαθήκης ο προφήτης Μωυσής. Ήσαν έτοιμοι οι Ισραηλίτες να μπουν στη Χαναάν όταν ο Μωυσής έστειλε κατασκόπους για να έχουν σαφή στοιχεία του ποιού της. Διαπίστωσαν ότι ήταν ευφορώτατη, αλλά και δυσπόρθητη. Ο λαός καταπτοήθηκε και απελπίσθηκε. Θα οχλοκρατούσαν και θα στασίαζαν αν δεν τους αναχαίτιζε θεία παρέμβαση.

Ο Παντοκράτωρ Θεός και δίκαιος ανακοίνωσε στον Μωυσή ότι θα τους πάτασσε πια και θα τους εξολόθρευε όλους, και θα έκανε τον ίδιο και τους απογόνους του έθνος, πολύ μεγάλο μάλιστα.

Ο αμνησίκακος όμως Θεόπτης δεν ενδιαφερόταν να γίνει γενάρχης νέου έθνους. Πρόσπεσε στον Ύψιστο και Τον εκλιπάρησε διάπυρα. Του θύμησε ότι είναι «Κύριος μακρόθυμος και πολυέλεος»· ας τους συγχωρούσε «κατά το μέγα έλεός» Του (Αρ. κεφ. 13-14).

Άλλο ιδανικό ανεξικακίας ο πάγκαλος Ιωσήφ. Οι αδελφοί του θέλησαν να τον σκοτώσουν χωρίς να τους έχει βλάψει στο παραμικρό. Μάλιστα σε εκείνη τη συγκεκριμένη περίσταση είχε πάει κοντά τους για να δει αν ήσαν καλά. Τελικά τον πούλησαν δούλο σε Ισραηλίτες εμπόρους. Και η δουλεία τι ήταν τότε παρά ένας αργός βασανιστικός θάνατος;

Μα ο Θεός από σκλάβο τον ανέδειξε αντιβασιλέα της αυτοκρατορίας Αιγύπτου, που εκτός των άλλων στην περίοδο του λιμού έθρεψε και έσωσε τους αδελφούς του και τον πατέρα του Ιακώβ.

Όταν ο γεννήτοράς τους πέθανε, οι αδελφοί φοβήθηκαν μήπως τώρα ο Ιωσήφ θα μνησικακούσε εναντίον τους. Γι' αυτό πήγαν και του είπαν ότι ο πατέρας του τους είχε ορκίσει πριν αποβιώσει, να τον παρακαλέσουν να τους συγχωρήσει το αμάρτημά τους.

Μα ο ανεξίκακος τύπος του Χριστού, ο δίκαιος Ιωσήφ, δεν χρειαζόταν τέτοια. «Έκλαψε ο Ιωσήφ καθώς του μιλούσαν. Και πλησιάζοντάς τον είπαν: “Να, εμείς είμαστε δούλοι σου” [Ήρθαν τα πάνω κάτω: Εκείνον είχαν πουλήσει δούλο, αυτοί τώρα γίνονταν δούλοι του]. Και τους είπε ο Ιωσήφ: “Μη φοβάσθε, γιατί εγώ είμαι του Θεού. Σεις σκεφθήκατε εναντίον μου για κακό, ο δε Θεός σκέφθηκε υπέρ εμού για καλό, για να γίνει ό,τι έγινε και να έρθει η σημερινή μέρα, για να τραφεί λαός πολύς”. Και τους είπε: “Μη φοβάσθε. Εγώ θα διαθρέψω εσάς και τα σπίτια σας”. Και τους παρηγόρησε και τους άγγιξε στην καρδιά και τους γαλήνεψε» (Γεν. κεφ. 37-50).

Μαζί με την ανεξικακία του αντιβασιλιά Ιωσήφ περίφημη έμεινε και η ανεξικακία του βασιλιά Δαβίδ. Ο Σαούλ είχε ευεργετηθεί καθοριστικά από τον Δαβίδ, αλλά τον φθονούσε. Τον κυνηγούσε λοιπόν στα βουνά για να τον εξοντώσει.

Μιά μέρα μπήκε κουρασμένος και κοιμήθηκε σε σπήλαιο. Μα στο ίδιο σπήλαιο ήσαν κρυμμένοι ο Δαβίδ και οι έμπιστοί του! Συμβούλεψαν τότε τον καταδιωκόμενο οι άνθρωποί του μια συμβουλή «λογική», που ο καθένας μας θα την έδινε, και μάλιστα εκείνη την εποχή, όπου δεν υπήρχε ακόμη η Χάρις της Καινής Διαθήκης. Του είπαν: «Ο Θεός έστειλε στα χέρια σου σήμερα τον εχθρό σου, καθώς σου είχε πει, να τον κάνεις ό,τι θέλεις».

Ο προφήτης όμως αντέδρασε και δεν άφησε να τον σκοτώσουν. Έκοψε μόνο μίαν άκρη από το μανδύα του κοιμισμένου, και όταν εκείνος αργότερα ξύπνησε ανυποψίαστος και απομακρύνθηκε, ο Δαβίδ την έδειξε από μακριά προσκυνώντας τον. Ήταν η απόδειξη ότι δεν επιβουλευόταν τον μονάρχη, όπως διέδιδαν οι συκοφάντες.

Αργότερα και ως βασιλιάς πια ο άγιος δεν άφησε την αρετή της ανεξικακίας. Έτσι όταν ο γιός του Αβεσσαλώμ εκδήλωσε το πραξικόπημα εναντίον του, ο προφητάναξ έφευγε βιαστικά με μερικούς εμπίστους του για να σωθούν. Τότε κάποιος Σεμεΐ, συγγενής του Σαούλ, βγήκε και τον πετροβολούσε από μακριά βρίζοντάς τον και καταρώμενός τον.

Ένας από τους ανθρώπους του Δαβίδ έκανε να τρέξει να πάρει το κεφάλι του τολμητρία, μα πάλι ο δίκαιος τον εμπόδισε διευκρινίζοντας: «Ο

Κύριος του είπε να καταράται τον Δαβίδ... Αφήστε τον να καταράται... μήπως δει ο Κύριος την ταπείνωσή μου και μου ξαναδώσει τα καλά αντί της σημερινής κατάρας του». Δηλαδή ο εκλεκτός του Θεού τα πάντα, και τις ζημιές και τις προσβολές, τα αντιμετωπίζει και τα δικαιολογεί σαν θεϊκές παραχωρήσεις που απεργάζονται τη σωτηρία του. «Τοις αγαπώσι τον Θεόν πάντα συνεργεί εις αγαθόν» (Ρωμ. 8.28).

Ιερομόναχος Ιουστίνος.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>